

Minnesanteckningar Skärgårdens Exekutivkommitté 5 december 2023

Tid och plats:

5 december 2023 kl. 9-11, Tessinska palatset

Närvarande:

Anna Kinberg Batra, Länsstyrelsen Stockholm (ordförande)

Anna Waxin, Skärgårdsstiftelsen

Gustav Hemming, Region Stockholm

Harry Bouveng, Region Stockholm

Lotta Lindblad Söderman, Norrtälje kommun

Marcus Svinhufvud, Nynäshamns kommun

Michaela Fletcher, Österåkers kommun

Nilla Söderqvist, SIKO

Sven Gustafsson, Haninge kommun

Tina Runhem, Vaxholms stad

Frånvarande:

Boel Godner, Södertälje kommun

Carl Kangas, Värmdö kommun

Övriga deltagare:

Anna Bohman Enmalm, Region Stockholm

Anna Conzen, Länsstyrelsen Stockholm

Helena Remnerud, Länsstyrelsen Stockholm

Patrik Cederlöf, Länsstyrelsen Stockholm (föredragande)

Tereze Säll Patwary, Länsstyrelsen Stockholm (sekreterare)

2023-12-19

Anna Kinberg Batra inledde mötet med att hälsa Gustav Hemming, som närvarar för första gången sedan Anna tillträdde som landshövdingen och ordförande, varmt välkommen. Hon betonade Exekutivkommittén som ett viktigt forum för brännande frågor i skärgården såsom exempelvis RUFs, beredskap och ambulanshelikoptern. Arbetet under 2024 kommer ha en tematisk ansats.

1. Godkännande av dagordningen

Dagordningen godkändes.

2. Minnesanteckningar från föregående möte, den 28 september

- Helikopterfrågan, Gustav Hemming Region Stockholm

Anna Kinberg Batra inledde med att det finns flera aspekter av helikopterfrågan, dels frågan om lokalisering, dels frågan om luftrummet. Punkten berör det senare. Gustav Hemming redogjorde för bakgrunden att Ica Mölnvik startade med drönarleveranser av dagligvaror varpå ambulanshelikoptern behövde begära tillstånd för att gå ner i vissa områden för att inte krocka med drönaren. Sjukvårdspolitikerna ville då förtydliga behovet av att ambulanshelikoptern måste ges företräde. Gustav Hemming framhävde dock vikten av att kunna använda den här typen av teknik och att detta bör belysas ur en statlig synvinkel. Det finns exempel på där drönare har kört ut hjärtstartare och ansatsen behöver vara teknikneutral med fokus på att rädda liv. Gustav Hemming uppfattar frågan som utlöst i dagsläget. Lotta Lindblad Söderman berättade att Norrtälje testat tekniken för att få ut varor i skärgården och efterfrågar regler kring detta. Länsstyrelsen tar på sig att återkomma i frågan.

3. Aktuellt läge och laget runt

Samtliga ledamöter

Anna Kinberg Batra inledde med att berätta att Länsstyrelsen arbetar vidare med uppbyggnaden av civil beredskap och just nu bygger upp en ny beredskapsavdelning som kommer vara i drift efter årsskiftet. Landshövdingen är civilområdesansvarig för både Stockholms och Gotlands län, i det arbetet kommer bland annat hamnar upp som ett viktigt område.

Marcus Svinhufvud lyfte vattenfrågan och öar.

2023-12-19

Harry Bouveng berättade att det pågår rekryteringsarbete gällande ny VD för Skärgårdsstiftelsen men att arbetet är svårt. Ambitionen är att ha en ny vd på plats 15/12 men det ser inte ut som att det kommer gå.

Anna Bohman Enmalm lyfte arbetet med Besökskraft Stockholm med fokus på insatser för att lyfta besöksnäringen. Hon nämnde även arbetet med säsongsförlängning i skärgården.

Gustav Hemming berättade att Region Stockholm har förhandlat fram ett avtal med Skärgårdsstiftelsen som innebär en upptrappning av driftsmedlen men en nedtrappning av investeringsmedlen där Skärgårdsstiftelsen nu behöver hitta hållbara lösningar för egenfinansiering. Regionen har stärkt samverkan med länsstyrelsen avseende livsmedelsstrategin, fokus på bättre primärproduktion och livsmedelsförädling. Regionen öppnar upp för ansökningar om utvecklingsmedel med en pott på 11 miljoner kronor i första skedet.

Tina Runhem berättade om utmaningar gällande kommunens öar och kostnader att bygga ut va-anläggningar. Arbeta med kajrenoveringsprojektet, kajen är en central del i kommunen och replipunkt för skärgården. Det finns behov av att unna möta en ny båtflotta.

Lotta Lindblad Söderman berättade om det brottsförebyggande arbetet där kommunen samlat aktörer och bland annat arbetat aktivt med föräldrarna. Besöksnäringensfrågorna har också stort fokus i kommunen.

Anna Conzen lyfte behovet av en stabil och säker elförsörjning både i kapacitet och distribution. Länsstyrelsen i samarbete med nätbolag och Region Stockholm publicerade i förra veckan en lägesbild¹ som visar på ett ökat elbehov i länet.

Nilla Söderqvist berättade att PostNord inte längre kommer att leverera företagspaket i skärgården. Byggprojektet om

¹ [Elförsörjningen i Stockholms län - En lägesbild av kapaciteten för samhällets elektrifiering | Länsstyrelsen Stockholm \(lansstyrelsen.se\)](#)

2023-12-19

bostäder på Möja ligger ute för anbud. SIKO kartlägger just nu skolskjutsen. Anna Kinberg Batra efterfrågade behov av kontakt med PostNord för att föra dialog gällande detta och Region Stockholm uppmanades ta kontakt i den projektgrupp för samordnade pakettransporter som övertagits från Länsstyrelsen. Se presentation bilaga 1.

Gustaf Almqvist lyfte förvaltningsplan för fiske.

Sven Gustafsson berättade att kommunen har fokus på civil beredskap och utgör en del av försvaret rent områdesmässigt. Skärgårdsutvecklingen koncentreras till de två kärnöarna och kommunen har landat i en statlig färja till Ornö. Det har tagits fram en risk- och sårbarhetsanalys och utbildning av politikerna pågår.

Anna Waxin berättade att Skärgårdsstiftelsen nu är självförsörjande i de kommersiella delarna men hade önskemål om att driftsbidraget skulle höjas ytterligare. De genomför just nu ett stort omdaningsprojekt där bland annat soptunnor och dass byts ut.

Patrik Cederlöf konstaterade att kommittén behandlar allt som lyfts runt bordet vilket är bra och att beredskapsfrågan är viktig.

Michaela Fletcher lyfte att ö-skolorna är viktiga och behovet av att komma överens mellan kommunerna då resmönstren inte alltid följer kommungränserna. Kommunen har fokus på ekonomisk brottslighet. Hon efterfrågade gemensamhetsupphandling kopplat till besöksnäring och avfall. Patrik Cederlöf berättade att arbete pågår med att ta fram en kartläggning för hela skärgården gällande behovet och att vi återkommer till detta på mötet 7 mars.

4. Beredskap i Stockholms skärgård

- Inledning

Anna Kinberg Batra, Länsstyrelsen Stockholm

Anna Kinberg Batra inledde med att Länsstyrelsen just nu arbetar med att bygga upp en ny avdelning för civil beredskap, arbetet kommer att vara klart i början av nästa år. Hon betonade att kopplingen till RUFS är viktig och att

2023-12-19

säkerställa en god civil beredskap Stockholms skärgård där vardagen ska fungera även i stört läge.

- Länsstyrelsens beredskapsarbete

Helena Remnerud, Länsstyrelsen Stockholm

Helena Remnerud redogjorde för Länsstyrelsens som sammanhållande aktör vid kris eller höjd beredskap. Hon berättade att mycket utav arbetet sker genom Samverkan Stockholmsregionen (SSR) som är ett samverkansforum med bred täckning. Länsstyrelsen stödjer länets aktörer i beredskapsarbetet, är behjälpliga med planering och utbildning samt att öva. Som tidigare nämnts är detta arbete i en uppbyggnadsfas just nu från att ha varit nedmonterat under en tid. Myndigheten agerar även som högsta civila totalförsvarsmyndighet med civilområdesansvarig landshövding som chef. Ett arbete med Service- och trygghetspunkter (SOT) har inletts där det är viktigt att vi arbetar tillsammans. Länsstyrelsen kommer under våren att ta fram ett underlag med fokus på anpassning till skärgårdsmiljö, servicefrågorna och kartläggning av var det är lämpligt att placera SOT-punkterna. Länsstyrelsen arbetar även med en ny beredskapsstrategi för Stockholms län och återkommer gällande detta på mötet 7 mars 2024. Länsstyrelsen är involverade i RUFS-arbetet och avsnittet om civil beredskap.

- RUFS och beredskap i Stockholms skärgård

Gustav Hemming, Region Stockholm

Gustav Hemming inledde med att poängtera att RUFS-arbetet bygger på samverkan och behov av inspel. Det fattades ett inriktningsbeslut i våras som i de väsentligaste delarna är ett brett beslut. Beredskapsperspektivet är av hög relevans och måste komma in tydligare. Det har efterfrågats en spetsigare RUFS med tydligare fokus på samhällsutmaningar och mindre detaljföreskrifter. Detta är en utmaning. Stockholm är unikt där RUFS både har utgångspunkt i fysisk planering och integreras med näringslivsfrågorna, kraftsamling kring kompetensförsörjning och energiförsörjning. Region Stockholm uttryckte lyhördhet och behov av inspel som kommer tas i stort beaktande. Gustav Hemming nämnde också att landsbygds- och skärgårdsstrategin kommer att uppdateras men arbetet har inte påbörjats ännu.

2023-12-19

Harry Bouveng lyfte behovet att se över begreppet kärnö.
Anna Waxin lyfte behov av begreppet besöksö.
Nivågruppering av öarna diskuterades. Länsstyrelsen tar fram en samlad bild över replipunkter, kärnöar, trygghetspunkter, SOT-punkter och besöksöar till mötet 7 mars som kommer fokusera på RUFS och landsbygds- och skärgårdsstrategin.

Se presentation bilaga 2.

5. Information

- Lägesrapport från Pilot Stockholms skärgård

Gustaf Almqvist, Länsstyrelsen Stockholm

Gustaf Almqvist inledde med att berätta att han ska ge en kort uppdatering kring vad som sker i projektet kopplat till att Exekutivkommittén agerar som styrgrupp. Projektet går nu från pilotfas till etableringsfas med ny finansiering från mars i år till mars 2026. Målet med projektet är att återskapa och upprätthålla ett hav i balans med en levande kust och skärgård. Under 2024 ligger fokus på en effektiv åtgärdsförankring, regional fiskeriförvaltning, fritidsbåtar, naturskydd och fossilfri skärgårdstrafik. Det planeras för ett hållbarhetsforum under vintern 2024 med fokus på fossilfri skärgårdstrafik. Anna Kinberg Batra påtalar vikten av att Region Stockholm involveras i detta arbete, kanske som medarrangör. Anna Conzen och Gustaf Almqvist får i uppdrag att återkomma under nästa år.

Se presentation bilaga 3.

6. Datum och teman för 2024 års arbete

- Torsdag 7 mars kl. 12-17, Nynäshamn/Landsort
- Onsdag 29 maj kl. 15-17, Tessinska palatset
- Onsdag 9 oktober kl. 12-17, Norrtälje skärgård
- Torsdag 5 december kl. 15-17, Tessinska palatset

Återkommande teman för året; civil beredskap, avfallshantering, RUFS. Kompletteras med andra aktuella frågor.

Kallelser kommer att skickas i Outlook efter mötet.

2023-12-19

7. Övriga frågor

- Kommittémedlemmarnas syn på förläggning av möten i skärgårdsmiljö var positiv.
- Anna Waxin slutar som VD för Skärgårdsstiftelsen i december 2023 och avtackades med blommor.

8. Mötet avslutas

Mötet avslutades.

Bilagor

Bilaga 1 Presentation SIKO

Bilaga 2 Presentation Region Stockholm

Bilaga 3 Presentation Pilot Stockholms skärgård

Bilaga 4 Landsbygds- och skärgårdsstrategi för Stockholmsregionen